

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: والننتین کاتاسانوف* (Valentin Katasonov)

برگردان: ا. م. شبیری

۲۸ اپریل ۲۰۲۳

پیش‌گویی‌های زیگنیف برژینسکی

زیگنیف برژینسکی (۲۰۱۷-۱۹۲۸) را به این دلیل به یاد آوردم که بسیاری از اظهارات کاملاً عجیب او در مورد روسیه، برای رهبری کشورمان مفید است.

اظهارات برژینسکی در مورد روابط روسیه و اوکراین، در مورد موضع غرب در رابطه با اوکراین و روابط روسیه و اوکراین، در مورد پیوستن کریمه به فدراسیون روسیه امروز اهمیت ویژه‌ای دارد.

برژینسکی حتی در مقاله خود تحت عنوان "مشارکت زودرس" (۱۹۹۴)، می‌نویسد: "روسیه می‌تواند یک امپراتوری یا یک دموکراسی باشد، اما نه هر دو در یک زمان... بدون اوکراین، روسیه نمی‌تواند یک امپراتوری باشد، با اوکراین تطمیع شده و زیر دست، روسیه به طور خودکار به یک امپراتوری تبدیل می‌شود".

برژینسکی در کتاب "صفحه شطرنج بزرگ" (۱۹۹۷)، از شش مرکز ژئوپلیتیک جدید نام می‌برد که پس از جنگ سرد در جهان در حال ظهور هستند و واشنگتن باید آن‌ها را تحت کنترل خود نگه دارد. در این فهرست، اوکراین در رتبه اول قرار دارد. پنج کشور دیگر عبارتند از آذربایجان، کوریای جنوبی، ترکیه و ایران. و این فکر دوباره تکرار می‌شود: "بدون اوکراین، روسیه یک امپراتوری اوراسیا نخواهد بود. بدون اوکراین، روسیه همچنان می‌تواند برای موقعیت امپریالیستی بجنگد و در این صورت، به یک کشور امپراتوری آسیائی تبدیل می‌شود". و به عکس: اگر مسکو دوباره کنترل اوکراین با ۵۲ میلیون نفر جمعیت، منابع بزرگ و همچنین دسترسی به بحیره سیاه را به دست بگیرد،

پس از آن، روسیه دوباره به طور خودکار یک ابزار جدی برای تبدیل شدن به یک کشور امپراتوری قدرتمند در سراسر اروپا و آسیا به دست خواهد آورد (جمعیت اوکراین در سال‌های پس از انتشار کتاب برژینسکی به شدت کاهش یافته است. در آستانه عملیات ویژه نظامی، ۴۱.۲ میلیون نفر بود. کاتاسانوف).

برژینسکی بسیار نگران این بود که اوکراین به اولویت اصلی در سیاست خارجی مسکو که به دنبال ادغام مجدد همسایگان خود است، تبدیل شود. این که اوکراین به مرور زمان به نحوی "مجدداً ملحق" خواهد شد، از نظر بسیاری از نخبگان سیاسی روسیه، یک اصل اعتقادی شمرده می‌شود.

برژینسکی ابراز نگرانی می‌کند که واشنگتن ممکن است توجه کافی به مراکز ژئوپلیتیک نوظهور که اوکراین آن را نمایندگی می‌کند، نداشته باشد. زیرا، دشواری‌های ژئوپلیتیکی دیگر حواس آن را پرت می‌کند.

"بقاء اوکراین... به ویژه، اگر توجه امریکا به مسائل دیگری مانند بحران داخلی جدید در اروپا، افزایش بیشتر شکاف بین ترکیه و اروپا یا تشدید خصومت در مناسبات ایالات متحده و ایران معطوف شود، همچنان در هاله تردید باقی خواهد ماند".

برژینسکی پس از پیوستن کریمه به روسیه، توجه خود را به روابط روسیه و اوکراین افزایش داد. او نوشت: "من نمی‌دانم (کریمه از دست اوکراین خارج شده یا خیر)، اما این موضوع باید زمانی مورد بررسی قرار گیرد که روابط بین اوکراین و روسیه حداقل تا حدودی منطقی و دوباره به ثبات برسد. روس‌ها بی‌منطقی و احساسات به این روابط وارد شدند. آن‌ها مانند مافیا یک حمله گانگستری به کریمه سازمان دادند و آن را پنهان کردند. اما آن‌ها باید مراقب اعمال این رویکرد در کل اوکراین باشند. این به انفجاری بسیار قدرتمندتر در قلب اروپا و به یک درگیری که جهان از سال ۱۹۳۹ تاکنون ندیده، منجر خواهد شد". همانطور که از این عبارت پیداست، زیبگنیف از واشینگتن خواست تا مراقب باشد. اما سخنان این سیاستمدار امریکائی در سال‌های ۲۰۲۲-۲۰۲۳ توسط رهبری ایالات متحده به فراموشی سپرده شد. این کشور به هر کار ممکن دست می‌زند تا یک انفجار قدرتمند در قلب اروپا ایجاد کند که خود آن می‌تواند به امریکا نیز ضربه بزند.

در عین حال، برژینسکی در مورد توانائی دفاعی اوکراین تردید داشت. او در گرماگرم حوادث سال ۲۰۱۴ در کریمه نوشت: "در کریمه، از ۲۰۰۰۰ سرباز اوکراینی، حتی یک نفر به ابتکار و اختیار خود شلیک نکرد. من خودم اهل اروپا هستم. بنابراین، هنگامی که به موطن پدر و مادرم می‌اندیشم، نمی‌توانم تصور کنم زمانی که یک نیروی خارجی برای تصرف آن سعی می‌کند، حتی یک نفر از ۲۰ هزار سرباز پولندی شلیک نکرده باشد. فکر می‌کردم یک قتل عام بزرگ رخ خواهد داد. این واقعیت که همه چیز در اوکراین به گونه متفاوت اتفاق افتاد، از واقعیت دیگری حکایت می‌کند. پوتین نیز نتایج خود را گرفت. متوجه شد که همه چیز حتی ساده‌تر از آن است که او انتظار داشت".

برژینسکی با حمایت از ارائه تسلیحات به اوکراین برای جنگ آینده با روسیه می‌نویسد: "عاقلان است که به اوکراین سلاح‌های دفاعی مانند سلاح‌های ضد تانک یا خمپاره برای دفاع از شهرهای بزرگ ارائه کنیم. زیرا، باید هزینه خسونت روسیه را افزایش بدهیم. تسخیر شهری که جمعیت آن در حالت دفاعی قرار گرفته، به هزینه بسیار بالائی نیاز دارد".

با این حال، واشنگتن نتایج خود را از درس کریمه گرفت. در دوره ۲۰۲۲-۲۰۱۴ (حتی قبل از شروع عملیات ویژه نظامی) ایالات متحده کمک‌های نظامی جدی به "میدان" ارائه کرد. من در این باره در مقاله "جاروجنگال دبیرکل ناتو: کمک نظامی این بلوک به اوکراین به دو برابر بیشتر از تولید ناخالص داخلی بلوک ناتو افزایش یافته است"، توضیح داده‌ام.

برژینسکی معتقد بود که باید به اوکراین کمک کرد تا بخشی از اروپا شود. او در رابطه با روسیه معتقد بود، ورود به اروپا بهترین توازن است. زیرا در این صورت، هم کنیف و هم مسکو به واسطه بروکسل کنترل خواهند شد. برژینسکی در مصاحبه با شبکه تلویزیونی اوکراینی اینتر در اکتوبر ۲۰۱۴ گفت: "اوکراین باید واقعاً ثابت کند که می‌خواهد بخشی از دنیای اروپا بشود. اگر به این امر دست یابد، روسیه تنها چشم‌انداز کنار آمدن با این واقعیت و تبدیل شدن به بخشی از خود اروپا را خواهد داشت... اگر [روسیه] این کار را نکند، به وابسته ویران چین تبدیل خواهد شد".

برژینسکی دو ماه قبل از مرگش، در مارچ ۲۰۱۷، در مصاحبه با "Gazeta.Ru" چنین افشاکری کرد: "پوتین باید به آینده خود فکر کند. البته، تمرکز بیش از حد نخبگان قدرت در روسیه بر کسب ثروت ممکن است به مرور زمان موجب واکنش‌های اجتماعی و برانگیختن درگیری‌ها شود. هنوز این اتفاق نیفتاده است، اما فکر می‌کنم خطر بالقوه چنین روندهایی وجود دارد". با این حال، این یک توصیه صحیح بود.

می‌خواهم سخن دیگری از برژینسکی نقل کنم که می‌توان آن را اشاره به مسکو تصور کرد. برژینسکی در مصاحبه با دیوید ایگناتوس، روزنامه‌نگار "واشنگتن پست" به تاریخ ۰۴/۰۱/۲۰۰۸ گفت: "... اگر خط لوله قطع شود، عواقب آن در غرب فوراً محسوس خواهد بود و عواقب مالی آن در روسیه طی سه، چهار یا پنج سال دیگر احساس خواهد شد و این، به روس‌ها برتری کوتاه مدت برای اعمال فشار می‌دهد" (زیگنیو برژینسکی "فرصت دوم. امریکا و جهان"، ۲۰۱۸، ص ۳۶۹). من این سخنان را پیشگویی پیامبرگونه ارزیابی می‌کنم.

بخش اول پیشگویی این سیاستمدار امریکائی اکنون محقق شده است...

البته، اقتصاد ما در ماه‌های اول جنگ تحریم‌ها، اضافه‌بار زیادی را تجربه کرد. اما اکنون همه مقامات روسیه یک صدا می‌گویند: اقتصاد ملی با وضعیت جدید "سازگار" شده است. حتی امید به رشد اقتصادی نیز وجود داشت. من فعلاً در مورد چنین انتظاری که در آن آرزو به عنوان واقعیت ارائه می‌شود، بسیار محتاط هستم. در رابطه با این موضوع، همین روزها مصاحبه بزرگ من زیر عنوان "غرب پیروزی اقتصادی روسیه را به رسمیت شناخت؟ گول نخورید"، منتشر شد.

برای این که بخش دوم "پیش‌گویی" برژینسکی محقق نشود ("در سه، چهار یا پنج سال")، دولت ما باید قاطع‌ترین اقدامات را برای بازسازی اقتصاد انجام دهد. یک سال گذشته است، اما من کوچکترین نشانه‌ای از آغاز نوسازی مشاهده نمی‌کنم. فقط "سازگاری با شرایط" وجود دارد که هر لحظه می‌تواند با فروپاشی جایگزین شود.

برژینسکی شکنندگی اقتصاد روسیه را که بر اساس دستورالعمل‌های اجماع واشینگتن ساخته شده، درک می‌کرد. اقتصاد به اصطلاح بازار روسیه مطلقاً با ماندن طولانی تحت رژیم تحریم‌ها (و همچنین درگیری نظامی طولانی مدت) سازگار نیست. به جایگزینی مدل "بازاری" اقتصاد با مدل "بسیج" اقتصاد نیاز مبرم دارد. و بسیج برای شروع صنعتی کردن جدید ضروری است. اگر این کار انجام نشود، قسمت دوم پیشگویی زیگنیو برژینسکی به حقیقت خواهد پیوست...

مأخذ: [بنیاد فرهنگ ستر اتیژیک](#)

۷ اردیبهشت-ثور ۱۴۰۲

* - پروفیسور، دکتر علوم اقتصادی، مدیر مرکز پژوهش‌های اقتصادی "شاراپوف" فدراسیون روسیه، پژوهشگر مسائل پشت صحنه